

Lilleskolerne
Ny Kongensgade 10 1.
1472 København K

Tlf. 3330 7920
Fax 7020 2643

peter@lilleskolerne.dk
www.lilleskolerne.dk

INDHOLD:

Side 1:
Formandens klumme: Nej til lockout af

TEMA:
KANT og PROFIL

Side 3:
Ørestad friskole – Trivsel og læring i mange rum

Side 6:
Syddjurs Friskole – Ud i verden

Side 8:
LUF 2013 – fantastiske dage i Ollerup

Side 9:
KORT NYT om skoler, ledere, og lockouten

Side 13:
KALENDER

NÆSTE Bestyrelsespost
nr. 66: 7. maj 2013

Nej til lockout af skole- og undervisningsfriheden

Så ramte lockouten os ude på skolerne idag. Vi er mange skolefolk, der i dag oplever det mærkeligt – at gå og holde skoler åbne, uden undervisning og

uden børn!

Det er tydeligt at medier, politikere, skoleforeninger, skoleledere, lærere og forældre er uvante med situationen. Ikke mindst er det vel åbenlyst for os alle, at medierne har taget lockouten til sig som den helt store historie i disse dage med ekstra nyhedsudsendelser.

En kompleks historie med mange vinkler og interesser, som atter en gang understreger at rigtig mange mennesker har en mening om den danske grundskole; men at det er rigtig svært at formidle og forstå fakta, rammer og betingelser – ikke mindst vedrørende grundlæggende arbejdsforhold - på skolerne.

Lilleskolernes rolle er meget klar: Vi er sammen med de andre skoleforeninger en del af arbejdsgiversiden i et kompliceret forhandlingssystem og bakker op om forhandlingerne på arbejdsgiverside. Alligevel vil jeg pege på tre uklare forhold undervejs i optakten til lockouten:

I medierne og måske på enkelte lilleskoler har der vist sig en uklarhed omkring *rollerne*, ikke mindst, hvem der repræsenterer arbejdsgiversiden på skolen. Det har især givet forvirring omkring skoleledernes rolle både i de frie grundskoler og i folkeskolen, hvilket selvfølgelig giver et ekstra pres på de enkelte skoleledere - også på lilleskolerne: Er lederne arbejdsgivere eller arbejdstagere i den gældende situation?

Svaret er selvfølgelig at lederne er ansat til at varetage arbejdsgiveransvaret. Det er kun i forhold til deres eget ansættelsesforhold, at de er arbejdstagere. Lederne skal varetage skolens *samlede interesse*, og derfor rådgiver og hjælper Lilleskolerne selvfølgelig også ledere og skolebestyrelser i den nuværende situation.

Selvom der er klare retningslinjer for hvordan skolerne, og dermed lederne skal agere, er der også brug for kloge, lokale fortolkninger og en tydelig kommunikation med forældre og lærere. Det er den besværlige opgave lederne sidder med i disse dage.

Konflikten stopper forhåbentligt snart, og bagefter skal forældre, bestyrelser, skoleledere og lærere på lilleskolerne kunne arbejde videre – uanset udfaldet. Målet er stadigvæk at drive den bedst mulige lokale lilleskole og få lavet de fornuftige, lokale rammer og aftaler, der bedst sikrer dette. Derfor er der ingen grund til at skærpe retorikken lokalt ude på skolerne og male hinanden op i et hjørne. Den skarpe og forenkledede retorik i medierne – ikke mindst omkring lærerjobbet - hænger vel primært sammen med de store udfordringer, som primært folkeskolen står overfor?

Derfor har både skoleforeninger og lærerforeningerne en stor opgave, når konflikten er afsluttet: Hvordan kan vi oversætte de nye aftaler, så der fremover stadig vil være en grundlæggende tillid til lærernes arbejde i de frie skoler.

Det politiske pres på at reformere folkeskolen er meget stort, og det kan mærkes i debatten i medierne, hvor forskellige skræmmebilleder og modeller på "heldagsskoler" bliver hevet frem. Det kan være svært at se de frie grundskoler i den debat. Forandringer

i folkeskolen behøver ikke i første omgang at betyde forandringer i de frie grundskoler.

Selvfølgelig skal undervisningen hos os stå mål med kravene i folkeskolen. Og som sektor er de frie grundskoler koblet til folkeskolen blandt andet tilskudsmæssigt og overenskomstmæssigt. Det skal vi blive ved med at være for at få rimelig og legitime vilkår. Men vi må insistere på vores skole- og undervisningsfrihed: Vi skal ikke

være "selvstyrende folkeskoler". Hvordan vi vil tilrettelægge vores skoledag og vores undervisning finder vi ud af lokalt på den enkelte frie grundskole – også efter lockouten.

Søren Erhard Hansen
Formand

Lilleskolernes Årsskrift 2013 er sendt til skolerne, som selv sørger for at distribuere det til alle bestyrelsesmedlemmer

Beretningerne findes også på nettet:
[Årsskrift - som publiceret](#)
[Beretning - net-del](#)

Lilleskoletræf 2013
Repræsentantskabsmøde og træf for bestyrelsesmedlemmer og ledere

TILMELDING NU

Tilmelding til jeanette@lilleskolerne.dk - eller brug [tilmeldingsblanketten/program](#)

Ørestad Friskole

Tema: Kant og profil – hvordan?

Bestyrelsesposten har spurgt en række lilleskoleledere om, hvordan de arbejder med at give skolen kant og profil. Det er der kommet meget forskellige bud på. Tidligere har vi bragt Næstved Fri Skole, Bregninge-Bjergsted Friskole, Højbo Friskole, Friskolen i Viborg, Brovandeskolen i Skagen og Børneuniversitetet på Vesterbro. Denne gang fokuserer vi på Ørestad Friskole og Syddjurs Friskole.

Trivsel og læring i mange rum

På **Ørestad Friskole** hedder et af fagene "Vind og vejr". Udeliv, kropslig udfoldelse og sund skolehverdag er sammen med aldersintegreret niveau-delt undervisning en klar profil, der understøtter børnenes læring og skaber en klar sammenhængskraft i skolefællesskabet

Tekst Per Vinther, journalist

Ørestad Friskole startede i august 2005 med 17 indskolings elever og indskriver hvert år en ny børnehaveklasse. Den vokser således hvert år med en årgang, indtil skolen er fuldt udbygget med 0. – 9. klasse i 2014. Skolen har i dag 177 elever i 0. – 7. klasse samt 28 ansatte.

Skolen ligger i Ørestad, tæt ved metrostationen DR-Byen og lige ved siden af naturområdet Amager Fælled.

Skolen blev til på initiativ af to forældre, som syntes, at der manglede en friskole i området til børn af forældre, der selv ønskede at tage ansvar for deres børns opvækst og opdragelse, og som ønskede en skole, hvor almindelig sund fornuft kunne råde.

I skolens grundlag står der bl.a.:

"Meningen med at gå i skole er først og fremmest at tilegne sig viden, således at man kan være et velfungerende barn og blive en velfungerende voksen, der med mod og sikkerhed kan deltage i og bidrage til samfundet. Skolen skal desuden være et sted, hvor børn kan trives. På vores skole betyder det, at skolen skal løse følgende fire opgaver: I skolen skal eleverne: tilegne sig faglige (boglige, håndværksmæssige og musiske) kundskaber, opdrages til fællesskab og hensynsfuldhed, have en tryk og sund hverdag."

Søren Hedegaard er skoleleder på Ørestad Friskole, og det har han været i et år. Han pointerer, at skolen blev startet på det grundlag, at forældrene synes, at trivsel i børnehaven skulle videreføres i skolelivet med en sund og tryk hverdag med et aktivt udeliv integreret i undervisningen.

»Det grundlæggende perspektiv for vores værdigrundlag er, at skolen skal uddanne og danne eleverne til livsduelighed og samfundsdeltagelse. Det gør vi med en høj faglighed i alle fag og et stærkt og forpligtende skolefællesskab, der hviler på en bund af en sund og tryk skolehverdag,« siger han.

Hvordan folder skolen det ud?

»Forældrene vælger sig ind i et værdifællesskab, og de deltager. De er fantastisk engagerede og aktive og ikke kun forbrugere.«

Hvordan er Ørestad Friskole særlige?

»Vi har en anden fagrække med bl.a. en stærk profil på krop og bevægelse, som vi kalder "Vind og vejr". Alle børn kommer udendørs hver dag og mærker vejret, leger, spiller og dyrker sport. Også i den frie tid – det vi kalder fri leg. Det er en integreret del af hverdagen, og en vigtig del af undervisningen.«

Lær så meget du kan

En anden styrke på skolen er en stærk faglighed via niveaudelte hold. Eleverne er inddelt efter deres forudsætnin-

ger i dansk, matematik og sprog, og det handler om, at alle skal lære så meget, de kan med udgangspunkt i en undervisning, der er tilpasset den enkeltes nærmeste udviklingszone. Hver faggruppe har en fagleder, og de tænker i forløb og vidensdeling.

»Vi drøfter vores udfordringer og succeser og perspektiverer undervisningen, og vi vil afprivatisere lærergeneringen og gøre fagligheden til et fælles anliggende for kvalificeret at imødekomme den enkelte elevs ønsker og potentiale.«

Skolen evaluerer og tester eleverne grundigt, og de kommer derefter på et hold, hvor de præcist kan tilrettelægge en undervisning efter den enkeltes faglige forudsætning. Denne evaluering foretages af 6-7 undervisere, der ud fra testene og et grundigt kendskab til elevernes relationelle og sociale kompetencer drøfter det enkelte barn, så det giver en sikkerhed for den rigtige placering. Det skaber et optimalt læringsrum, og det giver stor frihed til at udfolde en undervisning, der kan imødekomme børnenes læringsstrategier og udviklingspotentialer.

»Børnene lærer så meget de kan her, og vi har ingen limit, så de kan komme videre og lære mere. Det giver en fantastisk motivation og en ro i undervisningen,« understreger Søren Hedegaard og fortsætter:

»En positiv bi-effekt ved niveaudeelingen er, at der udfoldes en aldersintegreret kultur, som jo understøtter fællesskabet – alle kender alle – og det er medvirkende til at dæmpe drillerier. Mobning eksisterer ikke her.«

Ørestad Friskole har også en læsemakkerordning mellem store og små, og alt i alt giver dette en meget stor sammenhængskraft, hvor alle kommer hinanden ved.

Skolen har folkeskolens afgangsprøver, og Søren Hedegaard kender også folkeskolen, fordi han også har været skoleleder i folkeskolen.

Og hans konklusion er klar:

»Kravet om undervisningsdifferentiering er en enorm udfordring. Det

kan simpelthen ikke lade sig gøre i den undervisningstænkning, der praktiseres i folkeskolen.«

Kreativitet og innovation en del af fagligheden – en metode, ikke et fag

Kunst og kultur, kreativitet og innovation er også et af skolens profilområder.

»I indskoling implementerer vi faget kunst og kultur. KK-fag er en samlebetegnelse for de æstetiske fag (musik, drama, værksted, billedkunst, dans m.v.) Målet er at give eleverne bedre muligheder for at fordybe sig, udtrykke sig, formgive, analysere og formidle i æstetisk form. Vi lever i stigende grad i en visuelt formidlet omverden, og vi performer vores liv mere eller mindre bevidst. Skolen skal give børnene mulighed for at reflektere og bevidstgøre sig om eget æstetiseret liv,« mener Søren Hedegaard.

Kreativitet og innovation er som undervisningsmetode en del af fagligheden i alle fag, både i projektarbejdet og i den aldersintegrerede undervisning på niveauholdene.

»Vi forstår faglighed som knyttende an til dels paratviden i et bestemt fag og skriftlige undervisningsmaterialer, og dels som analyse af sammenhænge i en undersøgende og problemorienteret optik,« forklarer Søren Hedegaard.

I udskoling arbejder Ørestad Friskole med valgfrie fag: Internationalt

udsyn, Musik og performance, Kultur og innovation, Visuel kommunikation samt Design og håndværk.

»Vi arbejder bevidst med innovative undervisningsformer og med elevernes aktive medinddragelse i forskellige undervisningsvalg.«

Anderledes læringsrum

De store har også linjefag i Krop og sport, Krop og udtryk og Krop og basis.

»Vi vil bruge kroppen på mange forskellige måder og med mange udtryk, og i udskolingen sker det med en høj grad af motivation som konsekvens af elevernes medbestemmelse. I det hele taget vil vi gerne gøre læringen fysisk uafhængig af skolens rammer. Eleverne kan selv tilrettelægge og løse undervisningsopgaver et andet sted end på skolen i klasserummet, så på den måde vil vi opløse det, at man skal være på skolen for at lære. Det kan tilføje kvalitet, og vi ser masser af læringsrum andre steder end i klassen.«

Skolen spurgte børnene, hvad er godt her? De sagde:

"Madordning, niveaehold, ingen drillerier, vind og vejr."

Lærerne blev også spurgt, og de svarede:

"Frihed til at undervise."

Forældrene svarede:

"Her er et klart værdifællesskab,

her kan vi deltage og blive hørt, og vi bliver inddraget i fællesskabet med engagement."

Hele pakken

Søren Hedegaard understreger, at kerneydelsen er undervis-

ning. Men skolen tilbyder så meget mere.

»Alle er en del af et stærkt fællesskab her, og man får hele pakken. Vi har et bredt syn på faglighed og sammenhænge, og vi pejer hele tiden efter uddannelse til i morgen. Ørestad Friskole er et uddannelsessted og et dannelsessted for vores børn - en platform for fremtidige livsmuligheder.«

Skal børnene klare sig godt i en globaliseret verden, skal skolen kvalificere børnene til at bruge deres viden og færdigheder i nytænkende, kreative og innovative sammenhænge.

»På den måde skal vi udfolde ideen om den virkelighedsnære skolekultur. Vi skal motivere børnene til livslang læring, og vores vilkår er klar: "Innovatør eller krøper",« pointerer han.

På Ørestad Friskole er man inspireret af Center for Fremtidsforskning, der fokuserer på fem kompetencer: faglig kompetence, relationelkompetence, innovativ kompetence, etisk kompetence og eksistentiel kompetence.

»Vi breder en livsforståelse ud, så det også indeholder en filosofisk tilgang. Jeg er meget bevidst om, at vi har fokus på det fremtidige perspektiv, og jeg er rigtig glad for den undervisningspraksis vi udfolder på Ørestad Friskole. Her er tillid, god trivsel og høj social kapital. Og vi vil noget med hinanden.«

Han er selv fra musikkens verden og ser sig selv som bandleder, snarere end en dirigent, for med denne metafor signaleres nemlig en produktiv og samskabende skolekontekst.

»Her er brug for alles ideer og indslag. Vi spiller ikke kun efter noder men også efter gehør. Jeg ser medarbejdere med empowerment, som ansvarstagende og med pionerånd, der tager ansvar og har evnen til at skabe forandringer og tage beslutninger,« siger Søren Hedegaard.

[Læs mere og se billeder fra Ørestad Friskole](#)

Ud i verden

Syddjurs Friskole er stærk på rejser, teater og temaperioder. Fra 5. klasse rejser hele skolen hvert år ud i verden, og sammenholdt med 12 ugers tema- og projektperioder årligt har skolen en stærk profil

Tekst Per Vinther, journalist

Syddjurs Friskole blev oprettet i 1980 af en gruppe forældre, som ønskede et alternativ til de kommunale folkeskoler. Det skulle være en lille, overskuelig skole, hvor alle børn og forældre kendte hinanden og havde indflydelse på skolens tilrettelæggelse og indhold. En skole, hvor undervisningen tog udgangspunkt i børnenes behov. Efter grundige undersøgelser valgte initiativgruppen Freinet-pædagogikken som det pædagogiske grundlag, der bedst indfrie disse ønsker.

I dag kører skolen med fyldte klasser og ventelister med 166 elever og 22 ansatte.

Skoleleder Dorte Ruggaard har været leder af Syddjurs Friskole i 11 år og før det lærer i fire år. Hun kender skolen ud og ind og hviler godt i den djurslandske muld i en skoleprofil, der har fæstnet sig godt og grundigt gennem mange år.

»Vores flagskib ER rejser, teater og temaperioder. Med 12 ugers projekter om året, hvor hele skolen arbejder med det samme, kitter hele skolen sammen, fordi alle ved, hvad det handler om. Vores force er, at der er projekter hvert år, og når børnene når 9. klasse, er de helt klar over, hvad det handler om og kan nærmest selv køre det. Det forener traditioner,« mener Dorte Ruggaard.

Skarp og rund

Hun kalder selv skolens kant for både skarp og rund, fordi fællesskaber og samvær er det bærende.

Tema- og projektugerne har på det seneste været omkring Oceanien, vedvarende energi, Afrika, Grønland og natur.

I tema- og projektperioderne er alle lærere på fuld tid, og mange forældre deltager desuden også en eller flere dage.

I temaperioderne er skemaet brudt op, og eleverne arbejder ofte i aldersintegrerede grupper. I september arbejder skolen med kulturtema i to uger. De ældste elever tager til udlandet. Skolen rejser gennem tiden og kunsten, og på de sidste fire år af elevernes skolegang, har de været igennem middelalderen til nyere tid. Rejserne går til Berlin, Paris, Firenze, Prag, Budapest og London. Desuden arbejder mellemgruppen med Norden, og 5. klasse besøger skolens venskabs-skole i Sverige.

Dannelsesrejser

7-8 ansatte er med på turene, hvor op mod 87 elever er med fra 6. – 9. klasse. Det er dannelsesrejser i fire storbyer: London, Firenze, Paris og Berlin.

»Det er tidsrejser, hvor vi sætter fokus på middelalder, Den Franske Revolution/Solkongen, slutningen af 1800 tallet, impressionisme og 2. Verdenskrig i Berlin. Vi bor på hostels, og fokus er dannelse. Vi går fra morgen til aften, ser teater, hører musik, går på museer, spiser, oplever. Vi er gode til det, fordi vi har traditioner og gode systemer,« siger Dorte Ruggaard.

Rejserne begyndte for 11 år siden, og en uge op til rejsen har de workshops og foredrag om alt det, de skal ud at se.

»Det gør vi meget ud af, og vi går i dybden, så de ved, hvad de skal se, inden de tager af sted. Det er både kulturopdragelse for børn og personale, og alle får noget ud af det. Forældrene ved, at vi kan det her, og de værdsætter det meget. De vælger os, fordi de hører fra andre, hvad vi laver, samt selvfølgelig, at de er glade og tilfredse.«

Syddjurs Friskole veksler hele tiden mellem tema og skema, og skolens sidste store tema er den årlige lejrskole, hvor hele skolen rejser til et sted i Danmark.

Elever fra Syddjurs Friskole besøger Stonehenge i England, Fiesol kloster ved Firenze og ser på døbefonten i katedralen i Salisbury

Verdensbyggere

I Syddjurs Friskoles værdigrundlag står der bl.a.:

- at arbejdet skal være det bærende princip – den aktivitet, alle færdigheder udspringer af
- at barnet ved vor hjælp skal udvikle sin personlighed på baggrund af et fornuftigt fællesskab, som det tjener og som tjener det
- vi vil en pædagogik, hvor barnet føler, at det lykkes og hvor det under ansvar vælger og planlægger sit eget arbejde,
- skabe en undervisning, der hviler på erfaringen og som foregår via det famlende eksperiment,
- her er orden og disciplin, som udspringer af arbejdets organisation
- vi vil inddrage det omgivende miljø i skolens arbejde
- vi vil organisere skolens liv sammen med børnene.

»Vi vil ikke definere, hvad det barn, vi opdrager, skal blive til. Vi forbereder det til at opbygge det samfund, som på den bedste måde vil garantere dets udfoldelse. Vi afslår at tilpasse dets sind efter et hvilket som helst ufejlbarligt og forudfattet dogme, og vi bestræber os på at gøre vores elever til bevidste og ansvarlige voksne, som kan bygge en verden, hvor krig, racisme og alle former for diskriminering og udbytning af mennesket ikke eksisterer.«

Udfordre sig selv

Hvordan fortæller man det til omverdenen?

»Vi har et aktivt PR udvalg, og de store elever skriver til lokalaviserne fra rejserne. Det gode eksempel er jo den bedste reklame. Vi har en meget god bestyrelse, der er særdeles aktive og gode. Vi har også en arbejdsom og aktiv forældrekræds, og alt i alt, synes

jeg, vi har et godt koncept. Men vi hviler ikke på succeserne. Vi skal hele tiden forsøge at lave ting om ved at putte nyt og spændende ind, så vi udfordrer os selv og hinanden,« siger Dorte Ruggaard og tilføjer:

»Alle er glade og optimistiske, fordi vi hver gang er i stand til at udfordre os selv og lægge noget nyt i det. Det holder det her, fordi vi ikke holder fast i det gamle, men udvikler os hele tiden.«

Pt. har skolen en diskussion om, om de skal have iPads eller ej.

»Det er jo en interessant snak. Selvfølgelig skal vi klæde børnene på til IT og den nyeste teknik, og vi skal samarbejde omkring iPad'en ja - men børnene skal også tegne og skrive på papir. Vi trækker vejret og tænker os om, og vi vil gerne være enige, men demokrati tager tid. Der skal være tid til bundfældelse, og så skal man have ejerskab, til alt det, man laver, ellers duer det ikke,« pointerer Dorte Ruggaard.

[Læs mere og se billeder fra Syddjurs Friskole](#)

Syddjurs Friskole - første skoledag

LUF 2013

Lilleskolernes Udviklingsforum (LUF) løb for anden gang af stablen den 8.-9. marts på Den frie Lærerskole i Ollerup. Denne gang med deltagelse af knap 100 lilleskolelærere, -pædagoger og -ledere, som fik mulighed for at kvalificere skolens praksis via oplæg, workshops og erfaringsudveksling

”Vi synes, det var fantastisk at deltage i LUF. Især for lærerne var det kæmpestort at deltage i et kursus med så højt til loftet, hvor de virkelig blev

inspireret og udfordret, samtidig med at det var enormt hyggeligt at møde og få snakket med andre lilleskolelærere”, fortæller Christina Manly Jacob-

sen, viceskoleleder på Albertslund Lille Skole.

Programmet bød undervejs på spændende oplæg af Steen Nepper Larsen, Peter Thielst og Claus Damgaard, som også involverede deltagerne i forskellige øvelser. Desuden var der afsat tid til workshops, som tog udgangspunkt i praksis og inkluderede erfaringsudveksling mellem deltagerne. Fredag aften var der middag og efterfølgende fest med live musik, så der var rig mulighed for både at snakke og danse.

"Som ledelse er vi vant til at deltage i denne form for kurser, hvor der bliver fyldt en masse på og er højt til loftet", siger Christina Manly Jacobsen.

"Men lærerne er ikke vant til det, så for dem var det en ekstra stor oplevelse, og det er en klar fordel, at både lærere og ledere har hørt de samme oplæg. På den måde kan vi bedre tale

om det, når vi kommer hjem, og så sker der mere, end hvis man "bare" refererer oplevelser fra et kursus til andre, der ikke selv har været med."

Albertslund Lille Skole havde valgt at tilmelde alle lærere og ledere, og samtidig kombinere kursusdeltagelsen med skolens egne planlægningsdage. Derfor ankom de dagen før alle andre, og gjorde således brug af Den frie Lærerskoles kursusfaciliteter, der passede fint til skolens behov.

"Vi var meget begejstrede for at være på Den frie Lærerskole, og det er et oplagt sted at bruge, både til store arrangementer som LUF, og til planlægningsdage eller lignende for en enkelt skole. Det var spændende at se stedet, som er helt anderledes end et almindeligt seminarium, og så fungerede det rigtig fint som kursussted", slutter Christina Manly Jacobsen.

IL

KORT NYT

Amager Lille Skole

Amager Lille skole søger ny skoleleder til at følge efter Flemming Allerup, som går på pension til sommer. Flemming Allerup har været ansat på Amager Lille Skole siden 1979 og har været leder af skolen siden midten af 1990'erne.

Hillerød Lille Skole

Bestyrelsen på Hillerød Lille Skole er også gået i gang med at søge ny skoleleder, som skal tage over efter Bent Laub Faaborg, der går på pension til sommer.

Sekretariatet

Konsulent ved Lilleskolernes sekretariat, Iben Lindemark, stopper i Lilleskolerne ved udgangen af april måned. Iben fratræder i forbindelse med omstruktureringer af foreningens indsatsområder og ressourcer samt på grund af foreningens økonomi. Iben Lindemark har især arbejdet med foreningens kursusaktiviteter. Bestyrelsen vil gerne benytte lejligheden til at sige Iben tak for en fin indsats – og ønsker held og lykke fremover.

Certificering af tilsynsførende

Bemærk at sidste frist for ansøgning om optagelse på Lilleskolernes certificeringskursus er fredag den 5. april.

Kurset afholdes som et internat den 6.-8. juni i Middelfart.

Hvis skolen ønsker at vælge eller genvælge en tilsynsførende, der ikke allerede er certificeret, skal vedkommende certificeres, inden tilsynet påbegyndes. Det vil i praksis sige, at hvis

den tilsynsførende tiltræder efter sommerferien, skal vedkommende deltage i certificeringskurset i Middelfart for at nå at blive certificeret inden. Læs mere om kurset og find ansøgningsskemaet her

Lockout – information om aktuelle spørgsmål

Ledelsesudfordringen hedder (også) kommunikation

Den skærpede situation, som den vi nu står som følge af lockouten er en selvfølgelig en udfordring for skolens ledelse. Forældrenes og medarbejdernes tillid til skolen afhænger i høj grad af, at bestyrelsen og den daglige ledelse kommunikerer tydeligt og troværdigt – både om alt det der er svært eller umuligt at svare på og om det, som skolen selv har ansvar for og kan tage stilling til.

Lilleskolerne anbefaler at man i al kommunikation her under konflikten holder sig for øje at det er tiden efter konflikten der er vigtig – for det er jo i den fremtid lærere, lederne, pædagoger, forældre m.fl. skal samarbejde om at få skolen til at blomstre. I et tidsmæssigt perspektiv er konflikten er "kun" en parentes – der ligger mange almindelige skoledage og venter forude.

Hvordan vil skolerne få meddelelse om ophør af lockouten?

Det er Moderniseringsstyrelsen/ Finansministeriet, som sender meddelelser ud om hvordan forhandlingssituationen udvikler – herunder også meddelelse om ophør af lockouten.

Det er vigtigt at huske, at frie grundskoler hører under det statslige område, mens folkeskolen hører under det kommunale område. Skolerne

skal således afvente meddelelserne på det statslige område.

Fra Lilleskolerens side følger vi udviklingen på nærmeste hold – og sender løbende information ud.

Statstilskud

MBU (Ministeriet for Børn og Undervisning) har offentliggjort en orientering om tilskud på ministeriets hjemmeside. Ifølge den vil skolerne generelt ikke miste ret til tilskud, hvis de aktiviteter, der betinger tilskuddet, gennemføres efter konflikten ophører. For de frie grundskoler betyder det, at skolerne skal erstatte aflyst undervisning i det omfang, det er nødvendig for at nå de faglige mål for undervisningen.

Den tilskudsudløsende aktivitet på frie grundskoler er skole- og undervisningsvirksomhed. Skolen skal sikre at de faglige mål nås – det er skolens ansvar, at tilrettelægge undervisningen, herunder antal undervisningstimer således at målene nås. På grund af konflikten, kan der derfor blive behov for efterfølgende at erstatte noget af den undervisning der blev "tabt" under en eventuel konflikt – det er en vurdering den enkelte skole skal foretage.

Skolepenge

MBU har på deres hjemmeside tilkendegivet, at spørgsmålet om eventuelt

HENT HJÆLP

Hvis du har brug for at gå videre med et tvivlsspørgsmål kan du rette henvendelse til:

Lilleskolerne

– [hjemmeside](#), mail eller telefon for rådgivning

Moderniseringsstyrelsen

hvis det handler om fagretlige eller ansættelsesmæssige spørgsmål.

[Vejledning om lockout](#)

[Nyt om OK 13](#)

Hotline

på telefon: 2084 3858 eller 3392 6415 eller 5092 5676

På mail: konflikt@modst.dk.

Ministeriet for Børn og Undervisning for spørgsmål om tilsyn, prøver og lignende:

[Spørgsmål-svar fra MBU](#)

Callcenter

på telefon 3392 5111

tilbagebetaling - helt eller delvist - af skolepenge/forældrebetaling i tilfælde af konflikt, er et privatretligt anliggende, som ikke er reguleret i hverken friskoleloven eller finansloven. Det er således op til skolens bestyrelse at træffe beslutning om, hvordan man forholder sig.

Lilleskolerne anbefaler, at skolens bestyrelse gør sin stilling til dette spørgsmål klar -

Opgørelse af arbejdstid med lockout start

Der er uenighed mellem Moderniseringsstyrelsen og Lærernes Centralorganisation om, hvorvidt arbejdstiden for hver enkelt lærer skal opgøres ved lockoutens begyndelse. Sagen er nu under fagretlig behandling.

Det er Moderniseringsstyrelsens opfattelse, at dette spørgsmål er omfattet af den såkaldte "fortrædelighedsklausul", hvilket indebærer, at arbejdstiden IKKE skal opgøres - tilsvarende gælder, at tilgodehavende ferie heller IKKE skal opgøres og indbetales til feriekonto. Skolerne skal rette sig efter Moderniseringsstyrelsens opfattelse.

Benyttelse af skolens lokaler

Det er skolens ledelse (= bestyrelse evt. + skoleleder), der træffer beslutning om, hvordan skolens lokaler kan benyttes - det er det under normale omstændigheder og det er det naturligvis også under en eventuel konflikt.

Det betyder, at det skolens bestyrelse kan træffe beslutning om, at udlåne lokaler til forældre eller andre der er interesseret i at bruge lokalerne, fx til at være sammen med børn. Børn og forældre har både ret til og mulighed for at komme på skolen under en eventuel konflikt.

MBU er meget opmærksom på dette punkt - og ministeriet anbefaler

skolerne at være tilbageholdende eller undlade udlån blandt andet på grund af de forsikringsmæssige forhold. Endvidere lægger ministeriet vægt på, at skolens ledelse ikke har instruktionsbeføjelser overfor forældre og andre frivillige, der ikke er ansat af skolen. Skolen kan derfor heller ikke påtage sig ansvar for de aktiviteter udlånte lokaler måtte blive benyttet til. Endelig peger ministeriet på, at der vil kunne opstå en uheldig sammenblanding, hvis der samtidigt er elever på skolen, som modtager undervisning ved en ikke lockoutet lærer, og børn som er under opsyn af frivillige forældre. En sådan situation kan give anledning til misforståelser - som man bør undgå.

Lilleskolerne anbefaler at skolens bestyrelse og daglige ledelse sikrer sig, at et eventuelt udlån ikke benyttes til, at afvikle aktiviteter, der kan anses for at være konfliktramte arbejde. Det konfliktramte arbejde er læreropgaver, hvilket i forhold til børn først og fremmest er undervisning og i mange tilfælde også tilsynet mellem undervisningstimer (nogle skoler har jo organiseret dette tilsyn således at pædagoger varetager tilsynet helt eller delvist).

SFO'ens åbningstid - og SFO-medarbejdernes arbejdstider

Børnene kan komme i SFO'ens sædvanlige åbningstid. Åbningstiderne bør ikke ændres med det formål, at "overtage" konfliktramte undervisningstimer.

Det lille ord "bør" dækker over to forhold. Dels at omlægninger af SFO'ens åbningstid og indkaldelse af ekstra mandskab til at varetage tilsyn udenfor den sædvanlige åbningstid vil blive betragtet som et pålæg til medarbejdere om at varetage opgaver, der er konfliktramte. Dels at der ikke findes centralt fastsatte regler for, hvordan SFO'er skal indrettes, herunder fast-

sættelse af åbningstider – det er et lokalt anliggende på skolen.

Pædagogisk personale der normalt har opgaver i skoletiden, fx som pædagogisk medhjælp i klasserne, kan indgå i tilsynet med skolens elever.

Men det er klart, at SFO'ens åbningstiderne kan ændres, hvis der foreligger andre konkrete omstændigheder, som under normale omstændigheder ville medføre en ændring – det kunne fx være at lukke tidligere om eftermiddagen, fordi børnene er hjemsendt. SFO-medarbejdernes arbejdstider kan ændres efter de samme retningslinjer, som man normalt arbejder efter – bortfald af arbejdsopgaver fordi undervisningen, som pågældende pædagog er tilknyttet, vil naturligvis give anledning til, at pædagoger varetager andre opgaver i stedet for.

I gråzonerne

Naturligt nok handler en stor del af de spørgsmål vi får om, hvordan man kan håndtere tilsynet med eleverne i tilfælde af, at undervisningen må aflyses som følge af lockout. Det kan for eksempel være i forhold til, hvad de tilbageværende medarbejdere kan udføre eller, hvorledes man skal forholde sig til forældres ønske om at tage sig af børnene.

Ofte ligger spørgsmålet i en gråzone, hvor det på forhånd er umuligt at give entydigt grønt eller rødt lys til den påtænkte handling. Det er naturligvis frustrerende.

Lilleskolernes udgangspunkt er, at spillereglerne skal overholdes. Derfor anbefaler vi, at tvivlsspørgsmål søges afklaret i dialog, således at ledelsen lægger sine planer åbent frem og beder om kommentarer med henblik på at sikre at spillereglerne overholdes.

Det er naturligvis ledelsens opgave at træffe beslutningerne.

Løn under lockouten

Lønnen til de lockoutede lærere bortfalder under lockouten. Der optjenes heller ikke pension eller ferie under lockouten. Det betyder, at der ikke kan foretages lønanvisning før lockouten er afsluttet. Da den første lønanvisning vil afvige betydeligt fra den sædvanlige månedsløn skal administrationen selvsagt være ekstra opmærksom.

For de forudlønnede skal der ved første lønanvisning ske et løntræk for de dage i april måned, som lockouten har varet.

For at sikre mulighed for at anvise løn i april måned, har overenskomsterne aftalt, at de hidtidige lønbestemmelser videreføres i april måned.

Når aftalen kommer - det er vi MEGET optaget af

I Lilleskolerne er vi fokuseret på tiden efter en konflikt – Det handler om, at bevare den gode tone og det konstruktive samarbejde, således at trivslen på arbejdspladserne er i top, og ikke mindst for at eleverne får en god undervisning. Og det handler især om, hvordan mulighederne i de nye aftaler kan bruges på skolerne.

Lilleskolerne forbereder møder: dels orienteringsmøder om aftalernes indhold, dels møder hvor Lilleskolerne og FSL kan gå i dialog med skolelederne og lærerrepræsentanter om de fremtidige løsninger.

KALENDER 2013

-
- 3 april Temadag "Mere overskud og engagement i undervisningen" i henholdsvis Roskilde og Vejle
- 19.-20. april 2013 Lilleskoletræf & Repræsentantskab 2013**
30. maj 2013 **Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer – på Randers Lille Skole**
6. juni 2013 **Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer – på Trekronergade Freinetskole**
- 24.-26. juni 2013 Lilleskolefestival – Musik- og Teaterfestival nr. 31 afholdes på Humlebæk Lille Skole
- 18.-20. september 2013 Ledertræf 2013
- 3.-4. oktober 2013 [Lilleskolernes Lederuddannelse 2013-2014](#) – "Det personlige lederskab, modul 1+2" påbegyndes med internat i Skælskør. Afsluttes 6. marts 2014
- 5.-7. november 2013 Kursus for administrativt personale i Middelfart
- 13.-15. november 2013 "Inklusionstræf"